

CVETJE

XLIX.
LJUBLJANA

1932-VIII.
AVGUST

P. KRIZOSTOM:

Sveta Klara.

(12. avgusta.)

Rosna kapljica na beli liliji,
ki majsko solnce v njej gori —
to si ti v svoji nedolžnosti;
pa še in še jasnejša si.

Kakor biser te je v pesku Frančišek pobral
in te v monštranco vkoval.

Klara — beli serafinski cvet,
pullil se je zate razuzdani cvet —
Kristus pa te je utrgal
in te presadil na svoj božji vrt,
da bi roso milosti njegove pila.
Od takrat je vsaka tvoja sveta želja
sestre nove — bele cvetove rodila. —

Pa je prišlo nad sveti vrt gorje.
Krog samostana sovražniki besne.

Kakor plahe golobice
so v stiski sestre zaječale;
pri Materi se svoji zbrale — — —

„Evharistični Kralj, tebi vsa čast!“
vsklikne sveta Mati Klara,
ko na visokem obzidju stoji
in ciborij zlati v rokah drži.

V prah so padli sovražniki — — —

Klara, ti pa si v svoji nedolžnosti
kot rasna kapljica na beli liliji,
ko rajsko solnce v njej gori;
pa še in še jasnejša si.

Vseučiliški profesor — tretjerednik.

(Nadaljevanje.)

Ferrinijevo karitativno delo. Vse Ferrinijevo znanstveno delovanje je prepletala ljubezen. Njegovo silno obsežno in globoko znanje mu je omogočilo vsestransko delo. Vedno temeljito, nikdar površno. Njegova iskrena ljubezen je pa delo usmerjala zdaj sem, zdaj tja. Kakor je bilo že potrebno.

Leta 1901. so v Ferrinijevi domovini načeli vprašanje o razdružnosti zakonske zveze. Povsod je završalo. Katoličani so se tesno oprijeli velikega papeža Leona XIII., ki je z mogočnim in slovesnim glasom protestiral. Tudi profesor Kontardo Ferrini ni miroval. Toplo je priporočil dragoceno delo, ki je ž njim branil nerazdružljivost zakramenta svetega zakona, pizanski vseučiliški profesor civilnega prava, Karol Frančišek Gabba. Zapisal je sledeče besede: „Krščanstvo je odločno izpovedalo, da je zakon nerazdružljiv. Tako stroga odredba se more uveljaviti le, ker temelji v veri. Saj pa tudi popolnoma soglaša s celotnim krščanskim življenjem. Vodi v čistost; zato pa zahteva, naj se žrtvujejo posamezna nagnenja. Zakaj pač ljudje ne umejo, da to zanje ni nesreča. Nasprotno! Načelo zakonske nerazdružnosti vsebuje toliko нравnih in družabnih dobrin, tako visoko ceni ženo in družino, je vse naše življenje tako prevzelo, da se morajo tudi tisti, ki z nami ne soglašajo, vendarle prepričati, kako blagodejno na življenje upliva zakonska nerazdružljivost, pa v kakšno nesrečo bi pahnili naš narod tisti, ki bi mu po zakramentu posvečene zakonske vezi razrahljali.“ Tako Ferrini. Umevno, da je bilo tudi to pravo karitativno delo. Leto dni po Ferrinijevi smrti je boj za svetost zakonske zveze prenehal. Nad razpaljenimi strastmi je zmagala Cerkev s svojim božjim naukom. Narodu v največjo korist! Naravno in nadnaravno.

Skoraj 14.000 milanskih volivcev je leta 1895. poslalo profesorja Kontarda Ferrinija v mestni občinski svet. Ž njim vred še 17 odločnih katoliških borcev. Modri in spretni profesor je tudi kot občinski svetovavec usmerjal svoje delo v krščansko karitas. Za dušni in telesni blagor.

Najprej je bilo treba urediti vprašanje, naj se li otroci uče krščanski nauk, ali ne. Ferriniju se je posrečilo, da je občinski svet sprejel vsaj sledeče besedilo: „Ako se za pouk prijavijo usposobljeni učitelji, ki se jim tudi lahko zaupa, vrše le-ti delo katehetov. Sicer pa imenuje kardinal-nadškof za tiste otroke, ki bi to želeli starši, duhovnika-kateheta.“ Sam je bil uverjen, da bo mogoče zasilno naredbo polagoma izpopolniti.

Druga težava je bila z mladoletnimi kaznjenci, ki se zanje starši niso kar nič brigali. Take siromake je mestna občina oddajala raznim zavodom, ki so jih z vsem potrebnim oskrbovali in vzgajali. Neka mati, ki materinih dolžnosti ni hotela izpolnjevati, je svojega otroka iz take dobredelne hiše s silo odvedla. Nekateri mestni svetovavci so menili, da je žena prav naredila. Drugi so pa sodili, da mora otroka, ki ga ni hotela vzgajati, zavodu vrniti. V seji je profesor Ferrini sporno vprašanje tako-le razsodil: „Zakon sicer določa, da morajo tuji ljudje staršem otroke vrniti, ne govori pa, ali omenjena pravica staršev otrokom gmotno in нравno res tudi koristi. Danes bi se moralo to še posebno upoštevati. Ako oblast osebi, kateri je mladega krivca izročila v oskrbo in

poboljšanje, zaupa, moremo vsaj misliti, da mati ni imela pravice, s silo odvzeti svojega otroka. Saj pošten človek ne zadržuje tujega otroka v svoji hiši brez važnih razlogov. Pa tudi nihče ne prepušča otrok tujim ljudem brez krivde staršev. To dvojje moremo trditi o vsakem dobrodelnem zavodu, ki neguje zapuščeno mladino. Kdor otroke na zahtevo staršev iz rok takih zavodov trga, le preveč povdari oblast staršev. Zavodi imajo pravico do takih otrok. Starši pa, ki se temu upirajo, morajo najprej dokazati, da so svojih otrok res vredni.“ Milanska občina si je Ferrinijevo mnenje osvojila. Brez dvojbe, mladini v nemajhno korist.

Zelo so bili profesorju Ferriniju pri srcu zapuščeni otroci. Hotel je, naj država s posebnim zakonom brani mladino pred neusmiljenimi starši in pohujšanjem. Zato je izdelal kar cel načrt zakona o varstvu otrok. Nekaj misli! Starši, ki se pregreše nad svojimi otroci z dejanji, ki jih zakon našteva, izgube vse pravice, ki jih imajo kot roditelji. Obsodba vsebuje tudi že izgubo. Kaznjivo dejanje zagreši tisti, ki otroka zlohotno zapusti, ž njim grdo ravna, ga pohujšuje. Ako nedoletnik ponavlja zločine, ga sodišče odda v poboljševalnico, ali v zavod za varstvo otrok. Stroške nosijo starši. Siromašnim pomaga občina. Starši morejo šele pet let po izgubi svojih pravic zaprositi, da jih vnovič dobe. Nedoletnikom je prepovedano, da bi se smeli udeleževati sodnijskih razprav.

Težko je reči, je li Ferrinijeva beseda vedno in povsod uspela. Stvar, ki jo je Ferrini branil, velik ugled, ki ga je užival, plemeniti nameni, ki so ga vodili in njegov vzgledno življenje, vse to več, kot dovolj priča, da ni zastonj govoril in pisal.

Dne 15. maja 1891. je delavski papež Leon XIII. izročil svetu znano poslanico „Rerum novarum“. Brez strahu je odkril rane, ki na njih človeštvo trpi. Duhovščino je poslal venkaj iz zakristij delat tudi za časni blagor ljudi. Umevno, da mora biti to delo podrejeno trudu za večno srečo.

Pizanski profesor Jožef Toniolo je Leona XIII. dobro razumel. Že leta 1889. je začel zbirati učene može, ki naj bi se posvetili socialnemu študiju. Leta 1892. se je tudi profesor Ferrini prijavil. Društvo katoliških učenjakov je začelo izdajati list „Mednarodni obzornik za socialni študij“. Umevno, da je tudi Ferrini pridno dopisoval. Leta 1898. se je društvo med italijanskimi izobraženci močno razširilo. Na vseh koncih in krajih so idealni moške poprijeli za delo. Cilj jim je bil, kako pomagati ubogemu kmetu, kako siromašnemu delavcu. Če tudi se Ferrini ni mogel uveljavljati v društvih, domovih, posojilnicah in podobnih napravah, je vendar s svojim dopisovanjem v socialne revije dobri stvari silno koristil.

Poleg vsega tega in drugega dela, je bil profesor Ferrini vedno pripravljen pomagati z dobrim svetom in miloščino, kolikor je pač mogel. Znano je, da so se razni prelati kaj radi zatekali k našemu profesorju, da jim razreši težka pravna vprašanja. Celo kardinal Riboldi. Koliko je razdelil denarja, bi najlažje povedali siromašni dijaki, delavci, bolniki ter razni župniki, ki so njegove darove prinašali trpinom. Če tudi je dobrote kolkor le mogoče tajno delil, jih vendar svojih prijateljem ni mogel utajiti. Ni čuda, da so ga močno ljubili. Saj ljubezen izvabi ljubezen.

Nič se ne čudimo tako mnogoličnemu Ferrinijevemu karitativnemu delu. Srce, ki je tako goreče ljubilo Gospoda, je moralo ljubiti tudi Gospodovo podobo, ki se tako prečudno odraža v trpečem človeku.

(Dalje prih.)

Mali umetnik v katakombah.

Povest iz četrtega stoletja.

Peto poglavje.

(Nadaljevanje.)

Na grobu sv. mučencev Janeza in Pavla.

Odkar je bil Konstantin sezidal ob Bosporu¹⁾ novo glavno mesto, ki se je po njem imenovalo, je prešlo težišče državne vlade iz starega Rima v Konstantinopelj;²⁾ tembolj, ker so neprestane vojne na vzhodni meji odvrčale cesarje od glavnega mesta ob Tiberi. Po Julijanovi smrti so legije, katere so se vojskovala zoper Peržane, oklicale Jovijana za imperatorja,³⁾ in celo poganski senatorji v Rimu niso niti mislili na to, da bi ugovarjali k izvolitvi krščanskega cesarja.

Kakor so Simah in njegovi somišljeniki bridko obžalovali, da je sijaj starega glavnega mesta bledel bolj in bolj, eno jih je pa le tolažilo: Rim je bil in ostal veletrdnjava češčenja bogov. Nobeno mesto sveta ni bilo tako bogato s prekrasnimi templji; neizmerna bogastva le-teh pa so omogočala, da se je ob vseh praznikih različnih božanstev razvila in pokazala veličina, kakršno si komaj moremo predstavljati; ta bogastva so obenem dala v uporabo in na voljo poganskim svečenikom in uradnikom najveličastnejša sredstva za njih koristi in zadeve.

Da bi se le bil s cesarji vred preselil v Konstantinopelj tudi krščanski najvišji duhovnik, — pontifex⁴⁾ — namreč papež! —

Tako pa si nikjer drugje nista poganstvo in krščanstvo stala tako ostro nasproti kakor tukaj, češčenje starih bogov in novo verstvo; vprav v Rimu pa se je pokazalo krščanstvo tem mogočnejše, ker semkaj v Rim ni bil našel dostopa razpor arijanskega krivoverstva, ki je raztrgal vzhodno stran veledržave v najbolj strašnih bojih.

Čeprav je tedaj v Jovijanu krščanski cesar zasedel prestol, so vseeno častivci bogov imeli moč v rokah, zlasti v senatu, in v bogatih dohodkih poganskih templjev so imeli v lasti tudi sredstva, da so naravnost ali nenaravnost delali za svojo stvar: k najbolj vplivnim državnim službam so pripustili le svoje pristaše, za učitelje govornišтва in ostalih znanstvenih strok so imenovali samo svoje somišljenike, od javnih zgradb in dobav so izključili kristjane, kjer so mogli.

¹⁾ Bospor (Grško: Bósporos = „Goveji brod“) je ime morske ožine, ki spaja Črno morje z Marmorskim morjem; imenuje se tudi Trakijski Bospor ali Carigrajska vrata, turško pa Istanbul Bosphası.

²⁾ Konstantinopelj, grško „Konstantinopolis“ (grška beseda „polis“ pomeni „mesto“). Konstantinopelj pomeni torej po naše Konstatinovo mesto. Slovansko tudi: Carigrad.

³⁾ Latinska beseda imperator = vrhovni poveljnik, vladar, cesar.

⁴⁾ Pri starih Rimljanih so bili najjemenitnejši poganski svečeniki „pontifices“, ki so nadzorovali bogočastje, njih načelnik se je zval „pontifex maximus“ (igz. pontifeks maksimum) = najvišji svečenik. To ime so dali tudi papežem, ker je sveti oče najvišji krščanski duhovnik.

Toda vkljub vsemu zapostavljanju in zatiranju je mogočna no-tranja gonilna sila krščanstva nevzdržno prodirala dalje in razvijala vedno novo življenje; zastonj se bore nočne megle zoper sijaj vzhaja-jočega solnca.

26. junija leta 364. je videl Rim slavnost, kakršne mesto, dokler je stalo, še ni bilo videlo. Med mučenci, ki so bili pod Julijanom prelili svojo kri, sta bila dva brata Janez in Pavel, dvorna uradnika pri Konštanciji, hčerki velikega Konstantina. Ko ju je Julijan povabil, naj vstopita v njegovo službo, sta odkrito izjavila, da ne moreta služiti tistemu, ki se je izneveril Kristusovi službi. Zaman jima je Terencijan, vrhovni poveljnik telesne straže, dal deset dni odloga za premislek; rok, ki jima je bil dan, sta le za to porabila, da sta razdelila svoje premoženje med uboge in da sta se pripravljala na smrt. Ker se je Terencijan bal upora, ako bi dal oba moža očitno usmrtiti, so ju rablji skrivaj obglavili v njuni lastni palači, ki je bila na Celiju, ter ju zagrebli v neki kleti; Terencijan pa je dal razširiti govorico, češ da sta oba poslana v pregnanstvo.

Po rimski postavi nihče ni smel biti pokopan med mestnimi zidovi, in tako so bili vsi grobovi svetih mučencev v katakombah pred mestnimi vrati. Kaj je bilo po Julijanovem padcu kristjanom bolj pri srcu nego misel, da bi ta edini grob znotraj v mestu okrasili kar najbolj dostojno! K temu jih je nagibalo tudi še prav posebno čudovito naključje, da je bil Julijan padel v boju zoper Peržane vprav eno leto po smrti obeh mučencev, v istem mesecu in isti dan, da še celo ob isti uri. Zraven sta bila Janez in Pavel ožja prijatelja novega cesarja Jovijana, in le-ta je bil takoj dal povelje senatorju Bizanciju, naj poizve in dožene, kje počivata sveta mučenca, in naj pozida baziliko nad njunim grobom. Bizancij in njegov sin Pamahij sta bila po svojem plemenitem rodu še bolj pa po najbolj sijajnih krepostih ponos svete Cerkve: s kakšnim veseljem sta izpolnila cesarjevo naročilo! Prezidava palače v krščansko baziliko je potrebovala le malo časa: ob drugi obletnici njune smrti naj bi bili sveti ostanki obeh mučencev slovesno izkopani in cerkev posvečena.

Bizancij je bil s Furijem v ožjem sorodstvu; ako je zato le-ta imel svoje veliko veselje nad svetim podjetjem, gotovo še veliko bolj njegova soproga in njen sin. Kadarkoli je le bilo mogoče, se je napotil mladi Furijski z ostalimi gojenci patrijarhija od bližnjega Laterana proti Celiju, da bi opazoval gradnjo nove bazilike; ko je bila posvečena, mu je bilo dano zelo častno mesto med strežniki pri oltarju, in sicer zaradi sorodstva z Bizancijem. Dan pred praznikom sta se slučajno srečala Simah in Viktorin na šetališčih Martovega polja. Danes še bolj mračen kakor sicer, je senator kahal svojo jezo in se srdil na kristjane, kateri kljubujejo bogovom in ljudem in ki so si bili vprav zato izbrali obletnico božanskega Julijana za takšno predrzno izkazovanje.

Visoko in mogočno se je dvigal med drevesnimi nasadi, nad dr-zavnimi stavbami in templji Martovega polja Avgustov grobni spomenik, v čigar notranjščini je bil v žarah iz porfirija našel svoj počitek pepel prvih cesarjev in cesaric ter njihovih otrok, dokler ni cesar Hadrijan na drugi strani velereke Tibere zgradil še ponosnejši mavzolej (današnji Angeljski grad) zase in za svoje naslednike.

Od Avgustovega nagrobnega spomenika je Simah obrnil svoj pogled proti Hadrijanovem. Toda koj je namršil obrvi ter okrenil z glavo: saj se je zadaj za Hadrijanovim grobnim spomenikom, na pobočjih vatican-

skega griča, dvigala kvišku bazilika, ki jo je bil cesar Konstantin zgradil nad grobom obeh apostolov prvakov, daleč je razširjalo njeno pročelje svoj lesk z zlatim mozaikom.

„Ali ni to sramota,“ je Simah škripal od jeze in stiskal pesti, „da je rimski cesar mogel zgraditi tempel na čast umazanemu, križanemu Judu, in sicer nasproti nagrobnim spomenikom svojih neumrljivih prednikov?! In ali ni še večja sramota, da si tile nesramni krščanski psi predrzno upajo zgraditi baziliko na višini griča Celija, nasproti Palatinu in cesarskim palačam?! Zakon prepoveduje pokopavanje znotraj v mestu, toda ona drzna svojat zgradi mavzolej za kosti usmrčenih zločincev, in to v osrčju slavnega Rima; in zato podjetje daruje neki rimski senator polovico premoženja, in jutri bo ves Rim vrel skupaj, da se udeleži posvetitve!“

Iz njegovih mračnih misli ga je vzdramil Viktorinov pozdrav; z neskončno trpkostjo je Simah ponovil prijatelju misli, s katerimi se je bil pravkar pečal.

„Kakor je mračna in črna slika, ki mi jo opisuješ,“ je kratko pripomnil učitelj govorništva, „dodati moram še eno črno potezo: — ali veš, plemeniti Sinah, da je naš Terencijan, ki je dal onadva usmrtiti, — postal blāzen?!“

„Blazen?“ je zaklicah Sinah prestrašeno, ker je bil Terencijan njegov posebni prijatelj.

„I no, zares; blazen v tem smislu, da je tudi on — postal kristjan,“ je z britkim nasmeškom govoril Viktorin.

„Terencijan — kristjan?! — — Ne, prijatelj,“ je senator odvrnil po kratkem premolku, „to bi verjel le njemu samemu, ali pa tistemu, ki je sam slišal iz njegovih ust“.

„In pač gotovo tudi temu,“ je odvrnil Viktorin, „ki ga je s svojimi lastnimi očmi videl, kako je klečal pred škofom Liberijem in sprejel na čelo krščansko znamenje. In to sem videl jaz, kakor resnično vidim tebe samega. Ta reč bo vzbudila v Rimu velikansko pozornost — prav pred jutrišnjim praznikom!“

„Nezaslišano!“ je vzkliknil Sinah. „Sodnik, ki je onadva oba pred dvema letoma dal usmrtiti zaradi njunega krščanskega veroizpovedanja, pride jutri k njunem grobu, da tudi sam izpove očitno, da je kristjan. Stvar je taka, da bi človek moral zblazneti.“

„Skoro bi bilo tako, da bi človek postal kristjan,“ je odgovoril Viktorin, „ako se ne bi ves notranji človek v nas protivil nauku in sestavu, ki je od vseh modroslovnih sestavov najbolj protinaraven. Toda živimo pač v dobi splošnega propadanja, tako v državnem življenju, tako v umetnosti in književnosti, in tako tudi v modroslovju. Svet, moj plemeniti Simah, je postal onemogel od starosti in hrom in slep, in s topoglavostjo človeštva raste blodnja, dokler ne zdrkne vse v grob divjaštva.“

„Ne, ne,“ je vzkliknil Sinah, „tako brezupno in mračno ne gledam v bodočnost. Prišli bodo drugi, boljši časi: človek se zgrudi v grob, človeštvo pa ostane večno mlado. Seveda bolega danes in v svojem hiranju upa rešenja in ozdravljenja od onega iztočnega mazača, ki že tristo let mami svet. Toda priti mora dan, ko notranja življenjska sila izbljuje Nazarenčanov strup, ko se svet odvrne z gnusom od Kržanega, in ko bodo nesmrtni bogovi storili, da vstane na zemlji zlata doba. In jaz sem še dovolj mlad, da lahko upam, da doživim to dobo.“

Toda kako neki se je bilo dogodilo, da je tisti Terencijan, ta razsrjeni in zagrizeni sovražnik in preganjavec, nenadoma postal sponavavec krščanskega imena? To je bilo, po čemer je povpraševal Simah v nadaljnem svojem razgovoru, kakor smo zgoraj omenili, kar bi pa rajši slišali iz ust Terencijana samega.

Zjutraj onega dne je bil Terencijan s svojim približno dvanajstletnim sinom prišel v lateranski patriarhij, in je poln nad vse veselega razburjenja nestrpnostno zahteval, da bi smel govoriti s papežem Liberijem.

Brž ko so ga privedli predenj, je z dečkom vred pokleknil pred njim in zaklical s solzami v očeh:

„O častitljivi oče, spoznavam moč obeh mučencev, ki sem ju dal usmrčiti. Moj zločin sta kaznovala na mojem otroku; toda izkazala sta se tudi spet milostna in sta dečka danes ob svojem grobu hipoma ozdravila. Jaz sem jima obljubil, da postanem kristjan, ako bi ozdravila mojega otroka; uslišala sta mojo molitev, in jaz sem prišel, da te prosim, da me milostno sprejmeš.“

Papež in njegovo spremstvo niso bili malo osupli in obenem razveseljeni: dvojen čudež uprav pred praznikom mučencev!

P. MAVRICIJ TERAŠ O. M. CAP.:

Sv. Frančišek, božji modrijan.

Za človeka ni lepše pohvale in večje časti, kakor če ga imajo ljudje za modrega in pametnega. Kadar ljudje o kom trdijo, da je moder in pameten, hočejo s tem reči, da tak človek živi in dela po vzvišenih in plemenitih načelih, da vse dobro premisli in preudari ter se nikjer ne prenagli. Največji modrijani so bili svetniki, zakaj vse njihovo življenje in delovanje je bilo uravnano po najlepših načelih, po načelih svete vere. Tak modrijan je bil na primer tudi sv. Frančišek Asiški. Njegova modrost se jasno razodeva v vsem njegovem mišljenju in čuvstvovanju, govorjenju in delovanju. Sv. Frančišek je bil božji modrijan, ker je imel prave pojme o zemskem življenju, ker se je neprestano trudil za krščansko popolnost in ker je bil previden v vsem svojem obnašanju in govorjenju.

Frančišek je v svojih mladih letih veliko sanjal o zemski sreči in posvetni slavi. Polagoma pa so se njegovi nazori o življenju izpremenili, izčistili in izboljšali. Spoznal je, da je človek rojen ne samo za ta svet in samo za zemsko srečo, ampak še veliko bolj za oni svet in za večno blaženost v nebesih. Uvidel je, da ima življenje na zemlji višji cilj in višji pomen. Zato je v svojem 25. letu pretrgal sleherno zvezo s svojimi prejšnjimi ideali ter se odločil živeti zanaprej edinole za Boga. Prišel je namreč do zaključka, da je življenje prazno in ničevno, če ga človek ne posveti Bogu in če ne poskrbi za svojo dušo in svojo večnost. Vse, kar je delal in govoril, vse je bilo zanaprej Bogu posvečeno in na neki način z Bogom v zvezi. Vsak trenutek se je zavedal, da mora služiti Bogu ter se pripravljati na večno življenje v nebesih. Živel je na tem svetu, toda ne za ta svet, ampak edinole za Boga in Bogu na čast. Njegove misli in želje so bile obrnjene bolj proti nebesom, kakor pa proti zemlji.

Nazori, ki jih je imel sv. Frančišek o življenju, so edino pravi nazori. To je prava življenjska modrost in življenjska filozofija, ki daje življenju višjo smer ter obrača človekov pogled proti večni domovini. Današnje človeštvo pa ima precej drugačne nazore o življenju. Mnogo ljudi živi samo za ta svet, kakor da bi ne imeli nobene duše in kakor

da bi ne bilo nobene večnosti. Zadovoljni so, če imajo dober zaslužek in dobre dohodke, da si lahko privoščijo dobro hrano, lepo obleko in tudi kako zabavo, kaj bo z njimi po smrti, za to pa jim ni veliko mar. Njihove misli so obrnjene le v ta svet in njihove želje se sučejo le okoli minljivih stvari, za nadnaravni svet pa nimajo nobenega zmisla in za posmrtno življenje se nič ne zmenijo. O, kako so lahkomisljeni! Ali se res izplača svoje srce tako zelo navezovati na ta minljivi svet, ko pa bivamo na njem komaj kakih 50 do 60 let? Ali bi ne bilo bolj pametno, da bi obračali svoje oči proti večnosti, da bi si tamkaj zagotovili svojo srečo? Kaj nam pomaga, četudi smo par let na zemlji srečni, če pa bi bili potem nesrečni vso večnost? Presojati življenje s stališča večnosti, to je edino prava življenska modrost, katero nas uči sv. Frančišek. Pri njem se lahko učimo, kakšne nazore moramo imeti o svojem zemskem življenju.

Sv. Frančišek se je torej živo zavedal, da je človek ustvarjen ne le za samega sebe in za zemljo, marveč za Boga in nebesa. Ta zavest pa ga je tudi mogočno nagibala, da si je prizadeval Bogu vedno zvesteje služiti ter mu vedno bolj ugajati. Prva in poglobljena njegova skrb je bila skrb za bogoljubno življenje. Vse drugo mu je bilo bolj postransko. Dan za dnevno je samega sebe izpodbujal k večji gorečnosti v službi božji in dan za dnevno se je trudil napredovati v krščanski popolnosti. Čeprav so ga že vsi ljudje imeli za svetnika in čeprav mu je Bog sam z vtisnjenjem Kristusovih ran pokazal, da ga ima rad, vendar je še vedno smatral samega sebe za velikega grešnika. Proti koncu svojega življenja, ko se je že bil visoko povzpел v svetosti, je večkrat rekel svojim bratom: „Začnimo služiti Gospodu, svojemu Bogu, zakaj do sedaj smo le malo napredovali!“ Prav v tem, da je imel toliko skrbi za bogoljubno življenje in da se je toliko trudil za svoj duhovni napredek, se razodeva njegova božja modrost.

Takšne božje modrosti, kakor jo je imel sv. Frančišek, manjka današnjemu človeštvu. Koliko je ljudi, ki se prav nič ne zmenijo za svojo dušo, katerim ni nič mar za molitev in bogoljubno življenje in ki se iz krščanske popolnosti še norčujejo. Premnogo ljudi nima sploh nobenega zmisla za duhovno življenje. Samo to jim gre po glavi, kako bi se nosili in oblačili po najnovejši modi, kako bi se postavljali pred svetom in kako bi stregli svojemu telešu in svojim strastem. In tudi tisti, ki niso čisto posvetnega mišljenja in ki še kolikor toliko izpolnjujejo svoje dolžnosti do Boga, se večinoma le malo trudijo, da bi v duhovnem življenju kaj bolj napredovali. Zadovoljni so, če se ogibljejo smrtnih grehov, za višjo popolnost se ne zmenijo. In vendar bi moral vsak kristjan vedno bolj in bolj napredovati v duhovnem življenju. Kdor ne gre naprej, gre nazaj, zakaj v duhovnem življenju ni nobenega počivanja in nobenega premirja. Če kdo misli, da je že dosti popoln, je to zanesljiv dokaz, da je še daleč, daleč odzadaj v popolnosti. Naša popolnost na zemlji ne obstoji v tem, da smo res že popolni, marveč v tem, da se neprestano za popolnost trudimo, kakor se je izrazil že sv. Bernard: „Neumorno prizadevanje za duhovni napredek in neprestan trud za popolnost, to je naša popolnost.“

Frančiškov nastop je bil skromen in ponižen, njegova hoja zmerna, njegovi pogledi previdni in njegove besede pretehtane. Nikoli se ni izpozabil, da bi bil kaj takega storil ali kaj takega rekel, kar bi bilo drugim v spotiko, marveč prav nasprotno: vse na njem je dihala tisto častitljivo zmernost, ki prisili človeka do spoštovanja. Sv. Frančišek ni prav

ničesar pretiraval. Bil je zelo navdušen za ubožstvo in pokoro ter je dal svojim bratom v tem oziru marsikatero navodilo, toda vedno je upošteval razne okoliščine časa in kraja. Tako je dovolil tistim, kateri bi bili potrebni, da smejo nositi obuvalo. Glede hrane je dovolil članom prvega reda, da smejo jesti od vsake jedi, ki se pred nje postavi, dočim niso do tedaj menihi skoraj nikoli uživali mesa. Predstojnikom redovnih pokrajin ali provincijalom je nekoč pisal, naj bodo v svojih zapovedih polni sočutja do grešnikov in vedno pripravljene za odpuščanje. Svojemu redu je dal tako demokratično ustavo, da se mora človek kar čuditi njegovi postavodajalski modrosti. Zares, sv. Frančišek je imel čednost modrosti v visoki meri.

Čednost modrosti je neobhodno potrebna tudi nam in sicer v vseh stvarih, najbolj pa seveda v obnašanju in govorjenju. Samo eden bolj neroden nastop in samo ena neprevidna in nepremišljena beseda nam lahko pokvari naše dobro ime pri ljudeh. Posebno tisti, ki imajo veliko opravka z drugimi ali pa so na kakem odličnem in odgovornem mestu, morajo zelo paziti, da se ne zaletijo in da ne naredo nobene neumnosti. Več ali manj pa velja to za vsakega izmed nas. Kako lahko se zgodi, da izrečemo o kom predrzno sodbo, podamo o kaki zadevi nepovoljno izjavo, se obnašamo do koga bolj hladno in že smo izgubili pri ljudeh zaupanje in veljavo. To je pa seveda velika škoda! Kadar ne uživamo pri ljudeh zaupanja in spoštovanja, ne moremo pri njih kaj prida doseči in vse naše delovanje med ljudmi ima le malo uspeha. Naša lastna korist, še bolj pa božja čast in zveličanje duš nam narekuje, naj bomo v obnašanju in govorjenju vedno previdni in modri. Vendar pa naj bo naša modrost združena vedno tudi s preprostostjo. Ravnajmo se po besedah evangelija, ki pravi: „Bodite torej previdni kakor kače in preprosti kakor golobje“ (Mt 10, 16).

P. ROMAN:

Božje njive zore.

(Nadaljevanje.)

Taurach je skrbno in ljubeče, kakor zna to samo vinogradnik, ki je vino sam z lastnim potom zalil, odprl steklenico in lahen pok je pričal o žlahtnosti stare kapljice.

V brušenih kozarcih je zablestelo tekoče zlato, blag značilen vonj se je razlil po sobi. Moža sta se spogledala, nato je starejši dvignil čašo in dejal: na tvoje novo delo ne v mojem, temveč v božjem vinogradu.

Blaž — brat Marijan — se je lahko dvignil. Močna roka, ki se je krepko odražala izza širokega rokava temnorjave redovne obleke, je za hip zatrepetala, nato pa sta kozarca lepo zapela. V tem hipu se je na pragu pojavila Greta in iz nje je zaprosilo vprašanje, če sme prisesti.

Seveda lahko. Nato je Blaž pričel pripovedovati o svojem bodočem delu, ki ga čaka na misijonski postaji. Glavne podatke je povzel iz pisma predstojnika misijonske postaje, ki mu je bil naročil vse potrebno.

„In pot?“ je vprašala Greta.

„Pot bo trajala okoli 28 dni po morju, mimo otoka Ceylona, do Zanghaja. Po suhem še kakih deset dni. In sicer gremo iz Kölna preko Münchena v Italijo. V Genovi nas čaka ladja, ki vozi redno samo to linijo. Da je vožnja cenejša, smo vzeli navaden parnik, ki prevažata tudi tovore, ker pa je last dobre katoliške trgovske družbe, so nam obljubili, da bomo povsem dobro preskrbljeni.“

„In če kdo zbolí?“ skrbno vprašuje Greta.

„Saj ima ladja svojega zdravnika. Poleg tega smo pa vsi zdravi ljudje, bolehnih itak ne pustite v misijone. Vem, da ugodnosti ne bo, pa jih nisem bil nikoli vaju; poleg tega pa gre za stvari, ki so vredne večjih žrtev. Ne morem povedati, kako sem sedaj miren, potolažen, kakor da grem domov se mi zdi. Vem, kaj zapuščam in četudi me ne-kje globoko v srcu boli, je ta bolečina kakor sladkost, ki polagoma to bolečino prežene. Vem tudi, da vi, Greta, zavoljo mene trpite. Strašno rad bi vam to bolečino vzel, da je v moji moči. Pa ni. Razumem to, ne imejte me za sebičneža, ki je mislil samo nase. Res vam povem, da sem veliko moral trpeti zavoljo tega in ni bilo lahko. Sedaj sem miren, ker vem, da je le tako prav.“

Blaž sam ni vedel, kdaj je zašel v svoj notranji svet. Toda je že moralo biti potrebno za te ljudi, da jih je ta ura združila, da se je duša lahko sprostila.

Greta je nemo slonela ob mizi in jokala v svoj beli predpasnik. Edino, kar si je dovolil brat Marijan, da ji je rekel: pisal bom o vsem delu — nato pa je vstal, ji dal roko in jo možato in krepko stisnil. Nato sta se s Taurochom spogledala, za hip le, nato je stari mož povesil oči, ki so zablestele v njih solze bolečine, da izgubi z Blažem več kot običajno človek ob človeku izgubi. In z njim vred tudi najljubša hčerka.

Nato je Tauroch rezko zaklical po hodniku: „Marija.“

Zeše sedaj je Blaž opazil, da Marije sploh ni bilo na spregled. Bilo mu je hudo, da v družini, ki mu je bila tako toplo zavetje, tako dobra in prisrčna zapušča bolečino nehote povzročeno.

Po veži je stopil ženski korak. Odločen in samozavesten. Nič de-kliškega ni v tem zvoku. Marija stoji pred očetom in hladno zre na Blaža — brata Marijana. Komaj, da mu je dala roko. Obraz kakor da je brez življenja, in ko ji oče reče naj pusti zapreči, hoče brez besede oditi. V hipu je začutila vso nesmiselnost svoje zaroke s človekom, ki ga ne ljubi, ki ji je tako tuj, tako daleč. Ob pogledu na človeka, ki bi ji bil lahko več, je bolečina dosegla višek. Blaž je to slutil. Toda kaj naj sedaj reče. Tukaj je vsaka beseda odveč. Marija je odšla na dvorišče, da zapove vpreči, poleg očeta stoji Greta kakor brez moči, vsa žalostna. Tudi Blaž se obrne in še enkrat poda roko očetu in Greti. Mejem je voz naprežen, ob hlapcu je Marija, ki naroča naj nazaj grede še po-vpraša na ladijski postaji, kaj, Blaž ne razume več. Raz voza se poslovi od Marije, ki je enako hladna kot prej, in vsa temna v obraz. Bratu Marijanu je skoro žal, toda po slovo je moral iti. Sedaj je vse za njim: brezskrbna mladost in življenja zmote in stranpota, pred njim je novo življenje hlapca božjega.

Ko je stopil na parnik se je kar oddahnil. Sam se je vsedel na samotno klopico prav za krajem krova in se zamislil. Voda ob loku parnika je enakomerno šumela in spremljala njegove misli.

Iz potne torbe brata Marijana.

12. septembra 192. Že smo dva dni na potu. Pot čez Alpe je bila krasna, Marsikaj me medlo spominja na mojo domovino, mogoče zrak še najbolj. Ista prijetna ostrina. Sobratje so z menoj zelo dobri in nad-vse ljubeznivi. Kakor da sem eden izmed njih, četudi nisem šol nikoli videl, me vseeno tako radi imajo. Sedaj pa zares vem, kaj je to fran-čiškanski duh.

Ko to pišem sem v samostanu v Genovi. Sinoči smo prišli, sedaj imamo tri dni časa do odhoda parnika. Parnik nosi ponosno ime: Aurora. Povedali so mi, da pomeni to po naše „Zarja“. Prav, naj me ponese zarja novemu solncu nasproti. Če pa je to večerna zarja — kako bom srečen.

Cerkev imajo tu naravnost prekrasno. Ves strop se blesteče v zlatu in čudovitih slikah. V Nemčiji je vse tako hladno in umerjeno. Tu je vse živo in hitro. Močno me ima, da bi stopil v kako delavnico za našo obrt. Pa si kar ne upam. Bog vedi, kako bi me sprejeli. Po mojih mislih ne delajo tako dobro kot na severu.

Zjutraj sem ob pol 7. uri pri sv. maši ministriral. Tako prijetno je to, da je sv. maša po celem svetu enaka. Sedaj razumem, kaj je to vesoljna cerkev. Kako se človeku na potu skozi svet odpirajo oči.

Popoldne smo šli po mestu. Krasne nasade imajo in čudovite palače. Zidarji so pa tukaj res mojstri. Imajo nekaj v roki, da jim delo drugače gre od rok kot nam. Vsak narod ima nekaj svojega. Parki so res lepi in polni južnih dreves. Toda vse bi bilo mrtvo, če bi ne sijalo solnce in bi ne bilo razpeto nad nami globoko modro nebo.

Ravno ko smo hoteli iti na slavno pokopališče, pa nam povedo, da bo ob pol 5. uri že zaprto. Torej moramo odložiti za jutri. Veselim se že. Janez mi je kupil majhno knjižico s popisom Genove, češ naj preberem zvečer, da bom vsaj glavno vedel o mestu. Nazaj grede mi je razlagal o umetninah, ki jih bomo jutri videli na pokopališču. Zelo mnogo ve, pa je vendar tako skromen človek.

(Dalje prihodnjič.)

P. ANGELIK:

Beseda božja in življenje.

„Vera, upanje, ljubezen, to troje;

Največja med temi pa je ljubezen? (1 kor. 13, 13).

Ljubezen je kneginja med vsemi čednostmi. Ali se more morda z njeno plemenitostjo in lepoto meriti zmernost? Ne. Saj zmernost ni drugega kakor zapoved samoohrambe, ljubezen pa skrbi predvsem za srečo bližnjega. Ali morda visoka in plemenita pravičnost? Nikakor ne. Pravičnost drži tehtnico v rokah, ljubezen pa ne potrebuje tehtnice; pravičnost pravi le: Daj vsakemu svoje, ljubezen pa pravi: Daj vsakemu tvoje! Ali morda v trpljenju ožarjena srčnost? Gotovo je ta čednost nekaj velikega, ker toliko prenese, pa tudi ljubezen „vse prenaša“ (1 Kor. 13, 7), vse pretrpi, pa poleg tega tudi še deluje in vse dovrši. Ali se more meriti z ljubeznijo na znanju bogata modrost z globokimi očmi in visokim čelom? Nikakor ne. Lahko se namreč zveliča človek, ki ne ve dosti o naravnih zakonih, ki ne pozna lokavosti, človeških otrok in ne božjih skrivnosti, ni more se pa zveličati človek, ki je glede ljubezni tako ubog, kakor n. pr. preprosti glede znanosti in učenosti.

Pa ljubezen ni samo večja ko vse čednosti naravnega človeka, tudi nobena nadnaravna čednost se ji ne more primerjati. Vera je pač nebeška božja čednost, po kateri človek obogati svojo dušo z vsemi večnimi resnicami in z vsemi božjimi nepojmljivostmi. Pa večja kot vera je ljubezen, ki tudi „vse veruje“ (1 Kor. 13, 7). Iz vere je ljubezen prišla, toda zrasla je nad vero. Ljubezen obsega tudi upanje, kajti ona „vse upa“

(1 Kor. 13, 7) od Boga in od ljudi. Toda ona se ne omeji samo na upanje, ampak hoče v tem upanju tudi delati in pomagati.

Pravilno zato piše veliki mistik Eckehart: „Če bi bil človek zamaknjen, kakor je bil sv. Pavel, in bi vedel za bolnega ali siromašnega človeka, ki potrebuje malo juhe, bi bilo po mojih mislih prav, če bi pustil zamaknjenje in bi pomagal potrebnemu v še večji ljubezni.“ Svet bi se izpremenil v raj, če bi živeli po načelu apostola Pavla: „Največja med temi (čednostmi) pa je ljubezen“ (1 Kor. 13, 13).

„Ljubiš namreč vse.“ (Modr. 11, 25).

Po vsej pravici si pri poroki ženin in nevesta dajeta v zameno zlate prstane, kajti ljubezen je zlato sveta. Toda nobena dragocena kovina se tolikrat ne ponareja kakor zlato. Pristnost zlata se preizkuša v ognju, pristnost ljubezni pa po predmetu ljubezni. Naklonjenost, ki se nanaša samo na enega človeka, ali le na dva, ali tudi le na en narod ali na pol človeštva, vsaka ljubezen, ki ne obsega nebes in zemlje, je le nekaj zgolj človeškega, ni božja ljubezen. Božja ljubezen, pa najsi pribiva v še tako majhnem človeškem srcu, vendar ni nikdar majhna in ozkosrčna; ona obsega Boga in svet, zvezdo na nebu in drevje na potu, človeka in žival, dobre in zle ljudi, prijatelje in sovražnike.

Vsaka prava ljubezen mora imeti nagib ljubezni. Mož ljubi prijatelja, nevesto, mater, ker se veseli njihove dobrote, lepote ali kreposti; mi ljubimo cvetlico, žival ali glasbo, ker naše srce napolnjujejo z radostjo, ker pa moramo ljubiti vse, se pač nehote vprašamo, zakaj naj ljubimo grešnika in svojega sovražnika?

Odgovor na to nam daje legenda, ki pripoveduje, kako je nekoč stara žena krasila grob znanega potepuha in samomorilca. Grobar je stopil k njej in jo vprašal začudeno: „Kaj je tudi ta kaj dobrega storil?“ In dobra ženica mu odgovori: „Mislila sem si, ko ste ga tako pokopavali: Tudi ta je imel svojo mamico.“ Nekaj podobnega, da še nekaj lepšega lahko rečemo o vsakem človeku, o vsaki stvari. O vsakem črvičku, o vsakem otroku, o vsakem modrecu in o vsakem norcu, o vsakem grešniku in o vsakem svetniku lahko rečemo: Čeprav drugače ni imel ničesar dobrega na sebi, vendar ima tudi on svojega očeta v nebesih, ki ga ljubi, ima vendar svojega Boga in njegovo ljubezen. Ta misel ožarja vsakega človeka, vsako bitje z ono — očem vere vidno lepoto — ki mora bolj ko vsaka druga lepota privabiti in ganiti naše srce. Sv. Frančišek Asiški ni ljubil z bratovsko ljubeznijo samo brata škrjančka in sestro ovco, ampak tudi brata volka, kajti tudi tega je Bog ustvaril.

„Vse pod nebom mine ob svojem času.“ (Prid. 3, 1).

Nekega gospoda, ki je tudi ob hudih žalitvah postal kmalu miren in dobre volje, so vprašali, kako more tako hitro vse pozabiti, kar ga neprijetnega zadene. Odgovoril je: Če me kaj neprijetnega zadene, tedaj molčim, kajti čim več človek o tem govori, tem globokeje zaide željo bolesti. Če kdo v kozarcu vode, v katerem je prst ali pesek, vodo vedno meša, bo voda vedno ostala motna, če pa jo pustimo pri miru, se bo umazanija vsedla kmalu na dno in voda bo postala čista.

Drugo sredstvo obstoji v tem, da si mislim, kako hitro moje življenje poteka in kako kmalu bom dosegel do svojega cilja, tedaj se mi zdi vse, karkoli me jezi, tako majhno in ničevno, da se lahko vsega otremem.

In končno mi zelo koristi v takem slučaju, če grem in komu napravim kako veselje. Tedaj vidim, kako se dotičnemu od veselja zaiskre oči in zarude lica v hvaležni radosti in vsa moja nejevolja in jeza me mine.

Pojdi, in stori tudi ti tako!

P. ROMAN:

Našo ljubezen — Tebi Gospa.

Marija in angeli.

Bilo je tedaj, ko so angeli zvedeli, da bo Ana dete dobila v svoji starosti. In če bi smeli, tedaj bi zapeli pesem zahvale za ta čudoviti cvet na svetu. Zakaj kaj takega se še ni zgodilo. In okoli tega deteta je bila luč in jasnost in prečudna sladkost.

Arhangel Gabrijel je poslan k Devici v Nazaret. Da ji naznani božje materinstvo, skrivnost učlovečenja Sina božjega. Kako je ves spoštljiv do nje, kako jo je lepo pozdravil: Zdrava, milosti polna...

Ko je božji Sin rojen bil, so zopet angeli zapeli: Slava Bogu na višavah in na zemlji mir ljudem, ki so blage volje... In nato še angel v spanju, ki ju vzbudi, da bežita pred Herodom. In nato, kakor da jih ni več.

Leta teko. Naša ljuba Gospa je sedaj mati moža. Nič več se ne namnihajo otroška usteca, On — njen Sin — je že v tem kar je njegovega Očeta, ki je v nebesih. Ali nisi tedaj trpela, ko si polagoma stopala ob stran, kakor, da Te ni več treba? O seveda si vedela, da Te ljubi, pa vendar je ves samsvoj, nekoč pa je bil ves tako tvoj. Kako daleč je že spev angelov.

In ves čas, ko bi najbolj potrebovala tolažbe iz angeljskih ust, ne pride k njej božji poslanec. Sinova smrt in njegovo vstajenje je že za njò. Glava je postala že trudna in lasje so osiveli. Tako si želi že proč od tod k Sinu, k Edinemu, k svoji veliki ljubezni.

Sedaj ležiš na preprosti postelji pripravljena za zadnjo pot — v grob. Sedaj morda prihaja zopet nebeški poslanec, da ti naznani voljo Kralja, kateremu vse živi. Kako so vesele tvoje oči, o ljuba gospa. Kako hrepeneče zro za zadnjo skrivnostjo. Okrog tebe so zbrani apostoli. Ne-koč si jih poznala vse boječe in nezatne. Danes so to že kakor knezi iz duha, ki vedo za svoje véliko poslanstvo. In nato se pričinja slovo, ne toliko tvoje, vsebolj slovo apostolov od Tebe, milostna mati. Nato še zadnji zubelj plamena, ki vztrepeta v vetru in duša se je ločila od telesa. Apostoli vidijo pred seboj odprt grob.

Angeli dvigajo Marijo iz groba.

Grob. Kako je ta beseda trda, hladna in malce grozna. Sploh imamo mi ljudje grob za zadnji izhod in naša zadnja pot vedno: pokopališče. Naše najljubše nesemo tjakaj, naše najdragocenejše mora v grob. Bitje, ki smo ga toli ljubili, toliko pretrpeli zanj, toliko solza pretočili, zadnje zavetje je vendarle grob.

Tudi tvoje dragoceno ljubo telo, ki je tabernakelj Najsvetejšega, to sladko ljubo zibelko malega Jezusa, so apostoli položili v temo groba, zagnili s kamenom in hladom zemlje. Drugega izhoda za nas uboge ljudi sploh ni. In ti si našega rodu.

Toda že pošilja nebo svoje angele, da ti na zemlji zadnjič služijo. Tam kjer človeška roka obnemore, angelska vsa sproščena in lahka kakor dih, započne svoje delo. In že te dvigajo iz groba. Zanje je to kakor pesem vesele žetve, tako zlate in bogate.

V katedrali v Senlisu, tam v deželi bretonske trdne vere, hrani cerkev dragoceno umetnino neznanega umetnika v kamen izdolbeno, ki tako živo predstavlja delo angelov. Kako se ljubeče sklanjajo k Tebi, ljuba Gospa. Kakor da vedo, da si že od davna njihova sveta kraljica. Glej zadnji, ki je prišel, se nič kaj mirno ne oprijema kril dveh angelov hoče bližje, bližje k tebi. Vsak bi bil rad čisto blizu tebe.

Angeli dvigajo Marijo iz groba. Relief neznanega umetnika v katedrali v Senlis.

Pa še za angele je to delo dviganja iz groba težko delo. Kako zelo telesni smo mi ubogi ljudje. Ali je kaj čuda, da so naše oči za nebeške stvari tako težke, težke. Saj nam ljubi Bog ne more zameriti, da vedno padamo v telesnost. Kako radi bi prečesto razpeli krila, kakor golobica v solncu, pa omahnemo nazaj. O, kako daleč čutimo tedaj našega čistega Boga, kako daljna je do Njega pot. Povej preljuba Gospa, da si celo ti, ki si bila kakor čisti solnčni žarek potrebovala toliko dobrih angelov, kako zelo jih potrebujemo še le mi.

V nebesih.

Ta slika Murillova me vedno zadivi, kadarkoli jo zopet natančno ogledujem. Angeli že vedo, da so že prav blizu onega zadnjega kroga, ki ga tako lepo opisuje Dante v svojem spevu o nebesih. Glejte, kako so nestrpni ti mali krilatci, da čimprej prineso ta dragoceni zaklad svojemu Gospodu. Kako se vsak po svoje upira med gube Marijine haljice, kakor

da je prav od njega nebogljenčka, malega, odvisno, da preje pridejo pred trikrat Svetega. Kako se jim lička smehljajo od veselega napora, kako se in hoče bližje, bližje k tebi. Vsak bi bil rad čisto blizu tebe.

Poglejte samo to koleno! Največja ura je, ki jo doživlja — vsa njena bit pohiteva tja, kjer je njena Ljubezen. In vendar je njeno spoštovanje še večje, rahlo se usloči njeno že poveličano telo, da srce nemo zaše-

Vnebovzeta pred božjim obličjem.
Estéban Murillo.

peta tisto davno pesem: Glej, dekla sem... Vsa nebesa jo pričakujejo, angeli od nestrpnosti trepetajo — človeško govorim o božjih tajnah — in Ona, Ona se sklanja pred svojim večnim Gospodom.

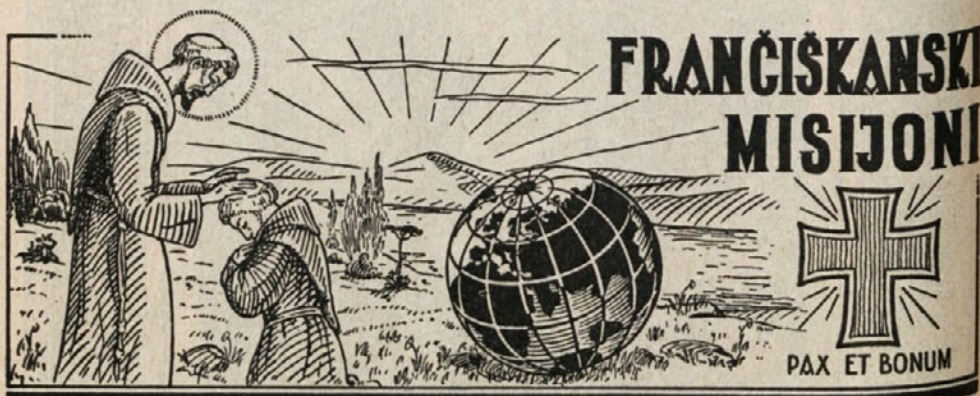
Kako si vsa lepa, kako si velika o ti naša bela sestra. Mar si pozabila, da si njegova mati? Toda kaj vem jaz, tvoj ubogi pevec, o teh zadnjih skrivnostih vajinih src. Ti si ga poznala, pa Ti je bil vedno nova

zagonetka, vedno novo čudežno razodetje. Tvoje oči so uprte tja, kjer so zadnje skrivnosti doma. Se angeli strme nad temi čudeži, ki jih je tisti dan nebo polno. In so vendar vajeni neizmernih globin božje moči.

Prav ob teh mislih, mi uhaja skrb k onim mojih bratov in sester, ki vedno s Herodom in pismoučenimi godrnjajo: Daj nam znamenje, pa bomo verovali... In če bi jim živega angela poslal, bi rekli, da je varljiv privid, če bi On sam prišel, bi dejali, da je slepilo njih čutov, in če bi se vse v njih zganilo od silnega ganotja, bi se sramovali in rekli, da imajo slabe živce in da gredo v toplice...

Ne zameri, milostna gospa, da sem v to pesem o Tebi, skrb za brate položil. Toda, glej sedaj, ko vsi vsemogočnost na kolenih, izprosi nam vsem ono zadnjo milost globoke, žive, neomajne vere v božje skrivnosti.

Zadnji pogled obrni navzdol, pošlji nam svoj smehljaj. Ah, doli obrni k boli, obraz ljubeča mati svoj... Sedaj si pri Njem, da njegovo trpljenje zaman ne bo, to tvoja velika skrb naj bo, da Jezus preljubi ne bo naša bridkost, temveč zadnja in večna sladkost.

P. — o.:

P. Baptist Turk, apostolski misijonar na Kitajskem.

Kaj piše P. Baptist Turk?

(Nadaljevanje.)

V ujetništvu.

V ujetništvu so me držali celi mesec v sobi ali pa v podstrešju pod strogim nadzorstvom. Z menoj vred nas je bilo ujetih približno petdeset ljudi. Od vseh so zahtevali visoke odkupnine, ki so jih sami določili. Od mene so hoteli imeti 30 tisoč kitajskih dolarjev in poleg tega še razno orožje z municijo vred. Ker so bile naše misijonske postojanke vsled povodnji hudo poškodovane, sem s prošnjami in prepričevanjem dosegel, da so mi odkupnino znižali na 1.000 dolarjev. Ko sta po preteku pol meseca prišla dva škofova odposlanca in prinesla zahtevano vsoto, so jima tolovaji naročili, naj jim za denar nakupita razno blago. Čez štirinajst dni se zopet vrneti in prineseta blaga v vrednosti tisoč dolarjev, a roparji zopet niso bili zadovoljni. Hoteli so imeti

še dva tisoč dolarjev. Ker nisem mogel ubežati, sem se prepustil popolnoma božji volji.

V ujetništvu sem imel sicer popolen mir, zato sem tudi lahko posebno zbrano molil svoj brevir, poleg tega vsak dan vse tri dele sv. rožnega venca, litanije vseh svetnikov in druge molitve za duše v vicah. Zaradi slabe hrane sem začel precej hirati. Spim sploh malo in v zadnjih dnevih se me je lotil še katar z vsemi posledicami. Vendar pa ne opustim kot misijonar nikdar svoje dolžnosti. Ob vsaki priliki opominjam komuniste, naj ne bodo pretrdi z ljudmi, naj ne ovirajo našega misijonskega delovanja, naj ne požigajo in ne morijo nedolžnih ljudi.

Odposlanci se vračajo. Zato moram skleniti to pismo. Molite zame in za naše kitajske in vse druge misijonarje. Pripravljen sem voljno umreti na tem svetem misijonskem bojišču za čast božjo in za kitajski rod.

Z Bogom in Marijo Vaš

P. Peter Baptista Turk.

Drugo pismo P. Baptista.

Drugo pismo našega misijonarja, ki ga je pisal iz ujetništva je datirano: Hwen-ti 19. IX. 1931. V njem poroča sledeče:

Še vedno se nahajam v oblasti komunistične armade. V okrožju, kjer se nahajam jaz, nas je približno sto ujetnikov. Po krajih, ki jih je zasedla komunistična armada, pa je naraslo število ujetnikov na tisoče.

V zaporu, kjer prebivam jaz, nas je zaprtih nad trideset. Noč in dan smo pod strogim vojaškim nadzorstvom. Pred glavnim vhodom v hišo stoji na straži vojak v polni bojni opremi. Stražniki imajo vedno pripravljene tudi velike nože, ki so nad en decimeter široki, ostrina pa je dolga šest do osem decimetrov. Proti noči povežejo vse ujetnike z vrvmi. Mene sicer ne povežejo, pač pa sem izročen v posebno varstvo enega ali drugega komuniste, s katerim moram spati pod eno odejo ali pa tik njega. Poleg sebe ima vedno že prej omenjeni dolg nož. Kot ujetniki smo nastanjeni po zasedenih kitajskih hišah, ki so jih njihovi lastniki zapustili zaradi povodnji in preteče lakote ali pa iz strahu pred komunisti.

Pokrajina, kamor so me pripeljali, je nepregledna ravnina, ki je še zdaj vsa poplavljena. Zoper vsakoletno povodenj je ograjena in razdeljena z visokimi nasipi, na katerih so zasajena obvodna drevesa in so zgrajene večje ali manjše skupine hiš. Po teh zapuščenih vaseh, do katerih je dostop težak, so se utaborile čete tretje rdeče armade. Poveljnik te armade je general Ho-lun. Pod orožjem ima okrog tridesettisoč vojakov, ki so že zasedli razne okraje na zahodni strani naše provincije Hupe. Sicer jim vedno manjka orožja in streliva, vendar pa dosega jo s pomočjo njim vdanih čolnarjev in revnega ljudstva v bojih zoper vladne čete nepričakovane uspehe. Po vsaki zmagi se jim pomnoži zaloga orožja in municije. Poleg tega pa imajo tudi svoje, sicer priproste, orožarne, kjer izdelujejo in popravljajo razno orožje. Groza me obide, ko gledam, kako kovači urno kujejo velike morilne nože, s katerimi pomore pri napadih in spopadih vse, kar je ostalo po končanem boju še živega. Ti noži so za zbegano ljudstvo pravo strašilo. Rabijo jih namreč brez vsakega usmiljenja in prizanašanja. Zlasti ne poznajo nobene prizanesljivosti nasproti bogatinom in uglednim prvakom ljudstva. Prve dni mojega ujetništva so enega zajeli. Pripeljali so ga pred vodnika in glavarja tukajšne naselbine. Z nekaterimi drugimi ujetniki sem opazoval

iz podstrešja, kamor so nas pripravili, ves prizor. Spočetka nisem vedel, kaj se godi. Pa so mi moji tovariši povedali, da so pripeljali pred tukajšnjo komunistično sodnijo nekega bogatina. Od njega so zahtevali 20 tisoč kitajskih dolarjev za odkupnino. Obljubi jim, da jim bo takoj splečal le dva tisoč dolarjev. Brez vsakega odloga ga glavar obsodi na smrt. Komunisti so ga odvedli na planoto izven vasi in čez par trenutkov so se veseli vrnili ter ponosno pripovedovali, kako je bogatino odletela glava. Na ta način je bilo umorjenih že na stotine ljudi. (Dalje prih.)

P. KRIZOSTOM:

Poročila iz Kitajske.

Prejeli smo nekaj pisem naših sester Frančiškank Misijonark Marijinih iz Harbina, Kiatinga in Tsingtao, v katerih nam slikajo razburljive dneve v januarju in februarju t. l. Ker so pisma zelo obširna, vam jih hočem podati v odlomkih.

Harbin, 29. febr. 1932. — Že od sredine januarja divjajo boji v bližini Harbina. Odnosaji med Mukdenom in Pekingom so prekinjeni in vsa mandarinska mesta so zasedli Japonci. 2. januarja smo začeli prve strele. Na vojsko tedaj nismo resno mislili, ko je pridrvel v kolegij naš dobri hlapec, ves prestrašen in je klical: „Streljajo! Streljajo! Zakle-nimo hitro vrata!“

Bolnica v Harbinu s hodnikom preko ceste, ki je zdaj porušen.

Nekaj minut nato je prišel pater kaplan, ki nam je takoj podelil blagoslov z Najsvetejšim in nam je nato razložil, da so se spoprijeli japonski vojaki s policijo, ki je obupno zbežala iz mesta.

Naslednjega dne se je razvila ne daleč od naše postaje vroča bitka. Starši so vsi zbegani prihiteli v kolegij po svoje otroke, da jih odpeljejo iz nevarnega kraja. Aeroplani so že metali bombe na mesto. Trgovine so vse zaprte, ulice kot da so popolnoma izumrle. Roparji pa preže na vseh ogljih in željno čakajo trenutka, ko preide oblast iz kitajskih rok

v japonske; čas zmešnjav je zanje najugodnejši. 5. februar je bil zanje začetek ropanja po Harbinu, ko so se pričele kitajske čete umikati.

8. februarja smo dobili v naš kolegij prve ranjence: vojake, nekaj neprevidnih trgovcev in celo ubogo ženo. Zdravnik je tri takoj operiral; eden je že umrl, dva pa se borita s smrtjo.

Eden izmed lažje ranjenih nam je pri odhodu dal takole pojasnilo: „Vojak sem. Onale dva tam sta pa roparja, celo poglavarja roparjev sta.“ — — —

1. marca 1932. — Proti poldnevu 21. januarja smo začuli prvi strel topa. Kmalu zatem se je prikazala jata aeroplanov in okrog našega

Sirote se odpravljajo na odhod iz Harbina

vrta se je naselila cela posadka vojakov. Z otroci smo se umaknili v majhno barako, ki je precej oddaljena od postaje. Napetost je rastla od dneva do dneva. Dne 29. januarja nas je opozoril francoski konzul, naj se pripravimo nemudoma na odhod, zakaj Japonci gredo proti Staremu Harbinu in bodo prav gotovo morili in ropali, kar jim bo prišlo v roke. — Z veliko naglico smo se pripravile na beg. Konzulova gospa Reynand nam je dala na razpolago tri avtomobile, v katere smo položili bolne deklince, in tri tovorne vozove, na katere je poskakala ostala banda 125 sirot. Čez nekaj dni so zapustile tudi zadnje sestre našo postajo na ponovno opozorilo skrbnega konzula. Monsignor Abrantovič je zavžil v kapelici najsv. Zakrament in odšel za begunci.

Sestre so se s svojim drobižem zatekle v Novy Harbin, k dobrim materam uršulinkam, kjer so bile z ljubeznijo sprejete.

Dve sestri sta se kot čuvajki kmalu vrnili v misijonsko postajo, kjer sta na najbolj nevarno mesto skozi okno obesili podobo naše Gospe od vedne pomoči, ki je kolegij na čudovit način varovala.

V četrtek 4. februarja je našla Mati prednica na samostanskem vrtu 150 vojakov, ki so prosili vode. Redovnice so jim dale piti, nakar se je razvil kratek razgovor:

„Kdo ste in od kod? — Vemo, da ste vojaki — toda kakšni vojaki?“

„Roparji smo — — — toda dobri roparji.“

„Gotovo, gotovo, roparji so sploh izvrstni ljudje.“

Zavetišče rdečega križa v Kiatingu.

5. februarja so se polastili Japonci Starega Harbina in prodirajo proti Madiagu. Ulice so polne mrtvih in ranjenih. Ranjence smo dobile me v oskrbo in marsikateremu umirajočemu smo podelile sv. krst.

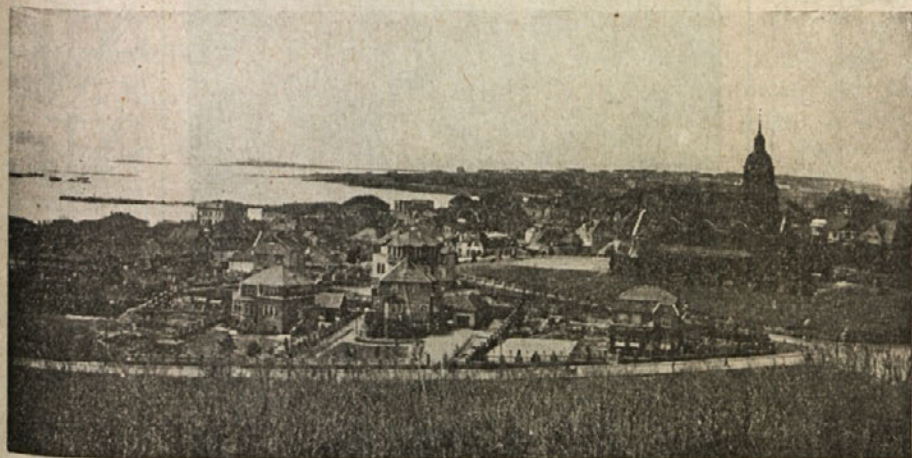
6. februarja so se tudi vse naše sirote vrnile v Stary Harbin. — Kiating (Sutkien), 31. januarja 1932. — Gospod nas podpira na čudovit način. Pred kratkim nam je pošla vsa zaloga živil. Kaj storiti? Naše male sirote so šle v kapelo in so iskreno molile. Ob desetih dopoldne pride na porto gospod in da Materi prednici lepo vsoto denarja kot podporo za prehrano otrok. —

Koncem julija smo imeli velikansko poplavo. Lilo je noč in dan brez prestanka. Naš samostan stoji na obrežju med dvema rekama, ki sta od ure do ure bolj grozeče naraščali. Kleti in pritličje je bilo že pod vodo. Za nekaj dni smo se morali umakniti — — —

Bolnica rdečega križa, ki jo vidite na sliki, je postala že skoro čisto naša. Vsaki dan zahajamo tja in strežemo bolnikom, ki so z zdrav-

niki vred sami pagani. S krščevanjem imamo tu zelo veliko sreče. Marsikateri bolnik, ko vidi, da zanj ni več upanja, pravi zdravniku: „Rad bi videl sestre...“, kar pomeni za nas: „Treba ga bo pripraviti na krst.“

Tsingtao, v januarju 1932. S sestro Marijo sva šle po apostolskih potih v mestno okolico, ko srečava roparja, ki je bil obsojen na smrt v Sen-Fangu. Imel je kakih 20 let, smrtno bled je bil od strahu; spremljali so ga vojaki z nasajenimi bajoneti. — Par dni pozneje so bili usmrčeni zopet trije roparji; nato sleherni dan po dva, trije ali celo štirje.

Tsingtao.

S sestro Marijo sva se čestokrat pogovarjali o teh siromakih, ki poleg telesne smrti zapadejo še dušni smrti — večnemu pogubljenju.

Z dovoljenjem Materē prednice sva šli k raznim oblastnikom v Tsingtau, da bi zvedeli, kje so zaprti na smrt obsojeni roparji, katere naj bi pripravili za srečno zadnjo uro. Oblastniki so bili zelo prijazni, vendar so nama razložili, da je treba napraviti pismeno vlogo, na katero bodo pismeno odgovorili.

Spisali sva troje pisem: eno sva naslovili na šefa jetnišnic, dve pa na generala; čigar vojaki so streljali roparje. Od obeh strani sva prejeli zelo spoštljiv odgovor in pohvalo zaradi najinega plemenitega karitativnega prizadevanja z dovoljenjem obiskati dve jetnišnici enkrat v tednu. Nikjer pa ni bilo omenjeno, kje so zaprti na smrt obsojeni; Najbrže to ni dovoljeno. Radi tega sva bili precej potrti, molili pa sva stanovitno v ta namen.

Z dovoljenjem M. prednice sva si razdelili teden takole: v ponedeljek obiščeva ječo Lyts'onneg, kjer je 400 ujetnikov, v sredo greva v Tougchen, v četrtek potujeva po okoliških selih, v petek obiščeva ječo v Tsingtau, kjer je 500 jetnikov, v soboto sva v Silugu, v nedeljo poučujeva dopoldne otroke, popoldan žene v sv. veri.

Tudi v ječah poučujem katekizem, med tem ko moja spremljevalka moli. Uspehi so presenetljivi. Bog bodi zahvaljen!

Nekega dne sem slučajno vprašala, kdo je zaprt v oni veliki samotni hiši, ki je na poseben način zgrajena — pa so mi odgovorili:

„Tam so roparji, ki so obsojeni na smrt.“

Kako sem se razveselila. Takoj sva se napatili tja in prosili za dovoljenje. Dovolili so nama govoriti le skozi mala okenca, ker vrata smejo odpreti le, kadar koga pripeljejo v ječo, oziroma, kadar jih odvedejo na morišče.

Pokleknila sem, ker linica je zelo nizko, in zaklicala v ječo: „Kako se vam godi, roparji?“

Prikazalo se je več kuštravih glav in vsi so odgovorili: „Dobro, sestra, dobro.“

Kitajska hišica v okolici mesta Tsingtao.

Začela sem s katekizmom in šla od linice do linice. — Naslednji petek sem tem siromakom govorila o duši, o nebesih, o peklju, o Gospodovem življenju in njegovi smrti.

Kako pozorno so me poslušali! Postali so voljni kot ovčice. Tisti dan sem jih krstila 24, naslednji petek 32. Z božjo pomočjo se nama je posrečilo podeliti zakrament prerojenja v otroke božje šestinpetdesetim velikim razbojnikom. Mnogi izmed teh so bili naslednje dni odvedeni na morišče. Kakšna tolažba za naju je bila zavest, da so umrli v posvečujoči milosti božji. Naš božji Zveličar, ki je tako zelo ljubil s. Marijo Magdaleno, s. Petra, s. Avgušтина, s. Dizmo, prav gotovo zelo ljubi tudi te nesrečne obsojence.

Zdaj hočejo postati tudi vsi ječarji katoličani. Prepričana sem, da bo tudi tu šlo vse po sreči, ker je Bog z nami.

Naši novomašniki.

Dne 3. julija je Gospod odbral izmed mnogih in s pokladanjem škofovih rok posvetil za duhovnike tri naše sobrate in sicer p. Krizologa Zajca, p. Klementa Šmida in p. Tomaža Hogeja.

Novo mašo je opravil P. Krizolog Zajec — roj. 7. 1. 1909 v Devici Mariji v Polju — ob asistenci sobratov in čč. gospodov duhovnikov v svoji rojstni fari dne 10. julija. Novomašni govor je imel bivši provincijal dr. p. Regalat Čebulj.

Istega dne je slavil svoje novomašniško slavlje p. Klemen Šmid, med svojimi sorodniki in farani v Železnikih, kjer je bil 25. 4. 1909 zagledal luč sveta. Njemu je govoril njegov rojak P. Vinko Kunstelj.

Dne 25. julija pa smo se poslovili na kolodvoru od tretjega novomašnika, p. Tomaža Hoge. Odšel je namreč nazaj v svojo domovino — Ameriko — k svoji materi, da pred njo opravi svojo slovesno daritev.

Vse tri novomašnike naj živi in ohranjuje Gospod v svoji sveti službi — mi pa bomo molili zanje, da jim bo Gospodov jarem sladak in Njegovo breme lahko.

Dr. P. Hugo Bren — srebrnomašnik.

Dne 17. julija je opravil v Lemontu v Severni Ameriki srebrno sv. mašo bivši, vsem dobro znani urednik „Cvetja“, Dr. P. Hugo Bren. Pridigal mu je g. M. Šavs.

P Hugo je bil rojen 5. dec. 1881. na Sveti gori pri Litiji. Kot devet-

najstleten mladenič je 29. sept. 1900 sprejel redovno obleko sv. Frančiška ter tri leta pozneje 29. novembra 1904 napravil slovesne redovne obljube. Dne 14. julija 1907 je bil posvečen v mašnika.

Kaj vse je delal tekom dolgih 25 let? Težko je to popisati. Bil je in je še izvrsten govornik in pridigar, deloval je kot profesor na domačem bogoslovnem učilišču, isto tudi v našem ameriškem komisarijatu, ki v njem zre ustanovitelja šole v Lemontu. Pisal je in še piše v razne liste. V starem kraju se je večkrat posvetil temu ali onemu težkem uvprašanju ter ga kritično obdelal in rešil; v Ameriki pa zadnje čase izredno marljivo preiskuje življenje Baragovo ter je na podlagi prvih virov — pisem — odkril marsikaj novega, doslej še ne upoštevanega. V Ameriki je bil več let urednik Ave Marije in Koledarja, kaj je pa storil za Cvetje, ve vsakdo, kdor primerja Cvetje pred uredništvom P. Hugona in za časa njegovega uredništva. Obljubil je, da tudi v Ameriki ne pozabi Cvetja, toda še nujnejše delo ga je zadržalo, da te obljube ni utegnil izpolniti. Naj nam ne zameri, če ga ob priliki njegove srebrne sv. maše spomnimo na dano obliubo. Morda mu bo le mogoče. Saj jih je toliko, ki pogrešajo njegovih duhovitih člankov v Cvetju.

Provincija in slov. komisarijat v Ameriki sta mu razumljivo uprav radi njegovega delovanja poverila razne službe. Bil je magister kleri-

kov, superior, definator, provincijalov komisar v Ameriki, generalni vizitator i. t. d.

Ob srebrnem jubileju Hugonovem, je dolžnost vseh, ki smo več ali manj prejeli od njegovega dela, da se mu pristrčno zahvalimo za njegovo delavnost. Moliti hočemo zanj, naj mu Bog podeli zdravje in moč za nadaljnje plodonosno delovanje, obenem pa tudi njega prosimo, naj nepozabi na svojega nekdanjega miljenčka na — Cvetje.

Spremembe v naši provinciji.

Na definatorjalnem sestanku, ki se je vršil dne 18. julija pod predsedstvom provincijala Dr. P. Guidona Ranta v Ljubljani, so se izvršile sledeče spremembe: **Ljubljana**: Dr. P. Gracijan Heric, gvardijan; **Novo mesto**: P. Alojzij Lipej, pridigar in spovednik; **Kamnik**: P. Karol Dijak, katehet in socij magistra novincev; **Brežice**: P. Dionizij Dušej, gvardijan; P. Ferdinand Zajc, organist; **Maribor**: P. Konstantin Urankar, kaplan in katehet;

Rocno pod Šmarno goro:
P. Jožef Aljančič, prefekt.

Novi slovenski misijonar v Aleksandriji.

V Egipt, v pradavno mesto Aleksandrijo je bil odšel pastirovat med odnotne Slovence slovenski frančiškankan P. Kerubin Begelj. Dolgo vrsto let je ondi izvrševal dušnopastirsko službo vsem bravcem Cvetja znani misijonar P. Adolf Čadež, ki je po trudapolnem delu odšel uživat zasluženi pokoj v samostan Betfage pri Jeruzalemu. Kakorkoli mu iz srca privoščimo pokoj, vendar upamo, da bo še vseno našel čas, da nadaljuje svoje silno zanimive misijonske spomine v Cvetju. Vemo, da so mu zadnji čas že v Aleksandriji, vsled hude vročine, nagajale oči in da zato ni mogel nadaljevati svojih spominov, zato hočemo za gorečega misijonarja prositi Boga, da ga nam in Cvetju ohrani še dolgo čilega in zdravega.

P. KRIZOSTOM:

Zgodba o zvončkih in gugalnici.

Brat Juniper je nadomeščal cerkovnika in je klečal globoko zatopljen pred oltarjem, ko se mu približa uboga ženica in ga prosi miloščine iz ljubezni do Boga. Brat Juniper malo pomisli in pogleda na oltar, kjer je bil zlat nakit, zelo lep in gosposki, obšit s srebrnimi zvončki velike vrednosti. „Tle zvončki so tu odveč!“ pravi, vzame nož, jih vse odreže z nakita in jih iz usmiljenja izroči ubogi ženici.

Cerkovnik, ki je pojedel komaj tri ali štiri grižljaje, se spomni navad brata Junipera, vstane brž od mize, gre v cerkev in v hudi slutnji pogleda na oltar — pa se v istem hipu močno razjezi, ko vidi, da so od okrasa odrezani zvončki. Juniper pa ga tolaži: „Nikar se ne huduj radi tistih zvončkov, zakaj dal sem jih ubogi ženi, ki je bila silno potrebna; tu pa niso nič koristili, razen v posveten in ničev sijaj.“

Cerkovnik pa pograbi ves jezen prekrasni prt z oltarja in ga nese redovnemu generalu, ki se je ravno tedaj tam mudil in pravi: „Oče general, pravice vas prosim zoper brata Junipera, ki mi je pokvaril tale nakit; najlepši je bil, kar jih je bilo v zakristiji. Poglejte kako mi ga je skvaril; potrgal je z njega vse srebrne zvončke. Pravi, da jih je dal ubogi ženi.“ General pa ga zavrne: „Tega ni storil brat Juniper, marveč tvoja nespamet, ker bi pač že moral poznati njegove navade.“ Pa kljub temu je brata Junipera posvaril zaradi omenjenih zvončkov zelo ostro

vpričo vse samostanske družine, pri čemer se je tako razgrel, da je začel na glas vpiti in glas mu je skoro ohripel.

Brat Juniper se je tega ponižanja močno razveselil. Ker je bil vedno usmiljenega srca, je zelo resno razmotrival, kako bi generalovo razgretje ozdravil. Ko ga je general dodobra opral, je šel Juniper v mesto, kjer je naročil skledo močnika z maslom.

Pozno v noč se vrne domov, prižge svečo in nese skledo predstojniku ...

Pozno v noč se vrne domov, prižge svečo in nese skledo pred generalovo celico. Predstojnik odpre in vpraša: „Kaj naj pomeni to?“ Juniper odvrne: „Oče moj, ko ste me danes radi mojih napak okregali, sem videl, da vam je postal glas hripav, bržkone zaradi prevelikega truda; pa sem mislil na zdravilo in dal napraviti tale močnik za vas. Zato vas prosim, da ga pojedete, ker vam bo razširil prsi in grlo.“

Pa pravi general: „Ali je to čas, da hodiš druge molit?“

Juniper: „Glejte za vas je skuhan. Lepo vas prosim, nikar se ne obotavljajte in jejte ga, zakaj dobro vam bo storil.“

General mu vznemirjen radi pozne ure ukaže, naj se pobere, odkoder je prišel.

Ko Juniper uvidi, da ne zaležejo ne prošnje in ne prigovarjanje, pravi takole: „Oče moj, ker nočete jesti močnika, ki je bil za vas skuhan, pa mi storite vsaj to, da mi držite svečo; pojesti hočem močnik kar sam.“

**Brat Juniper se jim pridruži ter se prične navdušeno z njimi
gugati ...**

General je bil pobožen in usmiljen mož; pomislil je na sočutje in priprostost brata Junipera, pa je odgovoril: „Naj bo, če že hočeš tako. Jejva skupaj!“ In pojedla sta v sveti ljubezni tisto skledo močnika. Bolj pa ju je pokrepčala pobožnost, kakor jed.

Nekoč je šel brat Juniper v Rim, kjer je bil sloves njegove svetosti že razširjen. Mnogo Rimljanov mu je prišlo v velikem spoštovanju naproti. Ko zagleda ponižni brat toliko ljudstva pred seboj, začne pre-mišljovati, kako bi njihovo vdanost sprevrgel v zasmeh.

Bilo je tam nekaj fantičev, ki so se ujčkali na dolgi deski. Brat Juniper se jim pridruži ter se prične navdušeno z njimi gugati.

Med tem pride rimska gospoda in se nad ujčkanjem brata Junipera zelo čudi. Kljub temu ga vsi z velikim spoštovanjem pozdravijo in čakajo, da konča svoje igranje na gugalnici, da bi ga potem častno spremili do samostana. Brat Juniper se pa za njihove pozdrave ni zme-nil, temveč se je gugal dalje.

Nekateri so se pričeli posmehovati in so govorili: „Kak kozel je ta človek!“ Drugi pa, ki so poznali njegove navade, so ga zato le še bolj spoštovali.

Ko je Juniper opazil, da so se vsi gospodje odstranili, je vesel skočil z gugalnice in šel v sveti ponižnosti sam proti samostanu.

Tri prekrasne krone.

Dne 2. avgusta obhajamo praznik Marije Kraljice angelske, ki jo je naš oče Frančišek s toliko gorečnostjo častil. Njegovo najljubše bivanje je bilo v mali cerkvi Porcijunkuli, ki je bila angelski Gospe posvečena. Ure in ure — včasih cele noči — je preklečal pred Marijino podobo. Nebeška Mati mu je to njegovo ljubezen poplačala s tem, da se mu je večkrat dejansko prikazala, mu razodela pola vedno višje popolnosti ter mu pokazala tri prekrasne krone, s katerimi je ona sama ovenčana. Te tri krone so: krona čednosti, krona trpljenja in krona slave.

Krona čednosti je spletena iz najlepših cvetlic. Med njimi se leskeče lilija čistosti, roža ljubezni, vijolica ponižnosti in vse cvetlice, ki značijo to ali ono čednost. To krono si je spletla Marija sama, milost božja pa ji je pri tem pomagala. Celó življenje je krasila to krono, zato je pa polna čudovitega leska.

Krona trpljenja je spletena iz ostrega trnja. Trnje pomeni sedem velikih bolečin, ki jih je prestala Marija: prvo, ko so božje Detece

obrezovali in mu je tekla kri; drugo, ko je iskala 12 letnega Jezusa v temlju; tretjo, ko se je poslovila od njega; četrto, ko ga je srečala na križevem potu; peto, ko je umrl na križu; šesto, ko je bil v grob položen; sedmo, ko je odšel v nebesa. To krono ji je spletel Bog sam; Marija pa jo je vdano nosila.

Krona slave je iz samega zlata in biserov. Vsak svetnik nosi v nebesih krono, toda Marija je ovenčana s kraljevsko krono, ker je Mati nebeškega Kralja. Njena krona je tako lepa, da jo prekaša v lepoti samo še božja krona.

Sv. oče Frančišek ni samo poslušal Marije, ni samo občudoval njenih treh kron, ampak si je vzel božjo Devico za zgled. Marija pa mu je s svojo mogočno priprošnjo pomagala, da si je tudi sam spletel prekrasno krono čednosti, in da je krono trpljenja vdano nosil. Zdaj pa je naš serafinski oče ovenčan s krono slave in se veseli v družbi Kraljice angelov v svetih nebesih.

Ne pozabi, da si Frančiškov otrok in da je tvoja naloga posnemati svojega očeta tudi v nežni ljubezni do angelske Gospe. Okleni se po njegovem zgledu prečiste nebeške Matere, da te bo le-ta po potih čednosti in trpljenja pripeljala do krone večne slave.

Francišskova mladina v Novem mestu.

V naše mesto je prišla prav pomladna živahnost, ko je prevzel vodstvo Križarjev in Klaric preč. p. Ladislav. Naše vrste rastejo kar od dneva do dneva. — Veličasten praznik je bil za nas 5. junij, ko je prišel med nas vrhovni vodja Francišskove mladine preč. p. Krizostom iz Ljubljane. Dopoldne ob 11. smo ga v samostanski dvorani pozdravili, prav ljubeznivo z njim pokramljali in se pripravili na popoldansko slavnost. Ob dveh je bil slovesen vhod v cerkev, pri katerem so prvič nastopili Križarji in Klarice v svojih blestečih uniformah. Izpred velikega oltarja je imel p. Krizostom kratek, pa pristrčen nagovor, v katerem je poudarjal zlasti cilj Francišskove mladine: junaško se bojevati zoper sovražnike Kristusove, sv. cerkve in lastnega zveličanja, in nežno ljubiti Jezusa in preč. nebeško Gospo po zgledu in na priprošnjo sv. očeta Franciška. Glavna dolžnost Francišskove mladine je: nositi blagoslovljeni pas s tremi motvozi, ki naj bi vsakega Križarja in vsako Klarico neprestano spominjali na tri glavne Francišskove čednosti, na ljubezen, čistost in pokorščino. — Po govoru je bil sprejem. Naše vrste so se pomnožile za 72 novih junakov in junakinj. Po litanijah presv. Srca Jezusovega se je zopet razvil sprevod nazaj v samostan. Za Novo mesto je bil ta praznik nekaj posebnega in je rodil veliko navdušenja pri starih in mladih.

Ljubljanski križarji v počitnicah.

Sestanke imamo trikrat v tednu: v ponedeljek, sredo in četrtek. Vsi, ki niso šli na počitnice, se sestankov prav pridno udeležujejo. Pohvaliti jih moram, ker so res zelo vestni. Kadar je kdo zadržan, mi to pozneje prav žalosten pove in se vestno opraviči. Sicer so pa naši sestanki prav vesele sorte. Poleg petja, molitve in kratkega nagovora, imamo vedno kako zabavo: igro, kino, lutkovno gledališče. Tudi celo-

dnevne izlete prirejamo z velikim navdušenjem. 5. julija smo bili na Šmarni gori (sami dijaki-križarji); v nedeljo 10. julija smo šli z vso parado (celo z zastavicami) v Hotič, kjer smo imeli dopoldne slovesno službo božjo, popoldne pa smo čisto sami, brez sodelovanja Hotičanov, zapeli semeniške litanije. M. B. Ljudem so bili križarji tako všeč, da so jih kar naprej in naprej gledali, pa govorili: „Ti so pa kakor iz nebes.“ V šoli smo ob treh popoldne priredili slavnostno akademijo in vprizarili igro „Tarzicij“. Vse je prav lepo uspelo. Preč. g. župnik Kristjan Cuderman nas je pa prav po kraljevsko pogostil. Bog mu povrni! — Na god sv. Frančiška Solana 13. jul. nas je šlo 54 v Stično, kjer smo brcali žogo, se šli „ravbarje in žandarje“, pa smo peli, vriskali in seveda tudi lepo pobožno molili, kakor je zaukazal voditelj. — Pa ne mislite, da smo z izleti že pri kraju — kaj šel! Zdaj smo dobili šele pravo korajžo. Prve dni avgusta bomo napravili na vse zgodaj izlet na Rožnik, kjer bomo imeli sv. mašo in skupno sv. obhajilo. Po zajtrku pa pričnemo „lov na divje peteline“. Tudi tega izleta se močno veselimo. Ubogim in pridnim Križarjem omogočamo izlete brezplačno.

Naj povemo še to, da smo imeli občni zbor in smo si izvolili novega predsednika. To je naš ljubi prijatelj Šega Ciril, dijak 3. razreda klas. gimn. Za križarstvo je s celim novim odborom zelo vnet. Odbor je dvojen: ožji in širji. Člani širjega odbora pridejo v poštev pri cerkvenih slavnosti kot četovodje. — Ustanovili smo tudi mladinsko knjižnico, kjer dobivajo Križarji, zlasti v počitnicah, dobre knjige za pouk in zabavo.

P. ROMAN:

Sestrice sv. Klare v Ljubljani.

Počitnice so. In na vrsti so izleti in druge take dobrote. Sestic je seveda pri sestankih precej manj, vendar imamo sestanke redno vsak teden.

Dne 3. julija smo napravili izlet v Stično, starodavno cistercijansko naselbino. Bilo je že živahno razpoloženje in krasen popoldan. Mil. o. opat nas je zelo ljubeznivo pozdravil in eno naših sestic malo potipal po grški žilici. Seveda radovednost tako odličnega gospoda človeka ne hote zmede... Po južini, smo šli na Gradišče k cerkvi sv. Nikolaja. Pot do tja se vije skozi senčnat gozd, kjer bi malone zašli. In nazaj grede smo tudi. Naenkrat smo se znašli na poti v Št. Vid pri Stični. Joj, skoro bi pozabili omeniti krasnega papagaja, ki ga imajo v samostanu. Tako lepo zna salutirati in nožico da tako krotko, če pa kdo hoče biti preprijazen, pa kar pihne in na glavi napravi potem krasno perjanico. Če bi ga nam dali, bi ga bili gotovo vzeli s seboj.

Zvečer ob pol devetih smo bili zopet doma.

Komaj so to zvedele „manjše sestrice“, že se je pričelo spraševanje: kdaj pa gremo me? In seveda je moral odnehati p. voditelj in premišljvati, kam bi šli. Pa smo se odločili po resnem prevdarku, da gremo tja, kjer se reče: „Spreдай rep, zadaj ne — pri Vodicach najdeš me,“ ali po domače: Repnje. Tam imajo šolske sestre lepo posestvo, mično kapelico in gospodinjsko šolo in bodo že vse tako znale urediti, da bo prav. In res smo se odločili za 21. julij, da gremo tja. V jutro ni bilo nič kaj lepo vreme, ampak naša junaška srca so šla preko vsega tega. Stopili smo v tramvaj, bilo nas je z dvornim fotografom vred 46, in se odpeljali proti

Št. Vidu. Od tam nekaj časa peš, nato pa je prišla po nas „velika kočija“ z dvema konjema. Revčka sta kar sopihala, ko sta morala vleči tako pisano in živzavasto družbico. Pa sta se kmalu pomirila in srečno smo prišli v Repnje. Tam je p. voditelj daroval sv. mašo pri glavnem oltarju, ki so ga častite šolske sestre tako lepo z rožami okinčale. Naše sestrice so pa pele, kar moč lepo. — Nato pa so dali „cesarju kar je cesarjevega“ — namreč poskrbeli smo malo za želodčke. Nekatere malce preveč celo. Potem pa igre in slikanje in zopet kosilo. Po kosilu smo šli k sv. Tilnu v griček, tako da je popoldan kar naenkrat minil, čeprav nam je dež nagajal. Imeli smo s seboj obročke in žoge in še tisto pripravo za skakati. Poleg tega smo se pa seveda igrali: „Gospod kapucinarček je kapco izgubil, kdor jo je najdel, naj jo da nazaj — ta zelen...“ in na koncu so sledile hude kazni. Najhujša je brez dvoma: testament delati. Takrat pa človeku že tenka prede. Proti večeru smo se v dveh skupinah odpeljali z avtobusom proti Ljubljani. Mi, ki smo bili zadnji, smo obiskali še sv. Lucijo na Škaručini. In tam smo prosili zase in za naše najljubše na svetu, za zdrave in vesele oči. Ena naših sestric ima malce bolane oči, pa je še posebej šla k njenemu oltarju, da izprosi zase milosti. Ob 7. uri smo bili že vsi doma.

**PAX
ET
BONUM!**

**MIR
IN VSE
DOBRO!**

P. ANGELIK:

Kdor noče na stara leta biti sam sebi in drugim v nadlego, kdor hoče tudi na stara leta, ko ne bo mogel več vršiti svojega poklica, živeti od svojega dela, naj se zavaruje za starost in onemoglost pri zavarovalnem odseku III. reda.

Glavni pogoji za zavarovanje za starost in onemoglost so sledeči:

Kdor se hoče zavarovati

1. mora biti ud III. reda ali se zavezati, da vanj stopi tekom petih let;

2. mora biti naročen na „Cvetje“ ali se nanj naročiti;

3. nesme biti star nad šestdeset let.

Kdor potrebuje tiskovine za vpis ali želi kakega nadaljnega pojasnila, se lahko pismeno ali osebno obrne na „Zavarovalni odsek III. reda v Ljubljani, Marijin trg 4“ ali pa na „Župni urad Marijinega Oznanjenja v Ljubljani“.

1. Rada bi se zavarovala tako, da bi pet let plačevala, potem pa nehala, ker imam potem itak pravico do pokojnine. Ko bom obnemogla in nezmožna za delo, bom pa prišla po pokojnino.

Na tak način se zavarovati bi bilo proti namenu te ustanove. Resnica je, da ima vsakdo, ki je vsaj pet let plačeval premije in je po petih letih obnemogel in postal nezmožen za delo, pravico do pokojnine do smrti. To se lahko vsakemu zgodi, kajti nihče ne more vedeti, kako dolgo bo še zmožen za delo ali ne. To je torej pravilno.

Pravilno pa ni kar praviti: Po petih letih bom nehala plačevati, saj imam itak pravico do pokojnine. Imate pravico, toda le če ste obnemogla in postala nezmožna za delo, drugače pa morate po členu 9. splošnih pogojev plačevati naprej, tako dolgo, dokler ste pač zdrava in zmožna za delo. Kakor hitro pa obnemorete in vsled starosti ali boleznih ne morete več izvrševati svojega poklica ali pa recimo, da bi že plačevala premijo 30 let, potem dobite pravico do mesečne pokojnine do smrti.

Temelj, na katerem sloni zavarovalni odsek III. reda, je temelj ljubezni do bližnjega. To se pravi: Tako dolgo, dokler sem zdrava in zmožna za delo bom plačevala premije, ko bom enkrat obnemogla in postala nezmožna za delo, bom pa dobivala pokojnino. Tedaj bom jaz nehala plačevati, drugi člani zavarovalnega odseka bodo plačevali naprej, dokler tudi sami ne obnemorejo in s tem dobe pravico do pokojnine. Ali z drugimi besedami: Dokler sem jaz zdrava in zmožna za delo, bom plačevala premije, da bodo lahko drugi, že obnemogli dobivali pokojnino. Ko bom sama obnemogla in postala nezmožna za delo, bodo plačevali drugi in jaz bom po vsej pravici uživala pokojnino.

Ako bi namreč člani hoteli plačevati premije le pet let, češ, potem imamo itak pravico do pokojnine do smrti, potem bi zavarovalni odsek moral propasti. Kdorkoli namreč začenja dobivati pokojnino mora vedeti, da dobiva eno leto in pol ali k večjemu dve leti pokojnino iz obresti in premij, ki jih je prej sam plačeval, vsa druga nadaljna leta pa dobiva pokojnino zastonj, ker pač drugi člani zanj plačujejo. In ko ti obnemorejo, bodo zopet drugi člani za nje plačevali. Kar pa bo od tega denarja preostalo, se bo porabilo izključno najprej za zidanje stanovanjskih hiš za onemogle zavarovance, potem pa tudi za druge podobne namene.

Zavarovalni odsek III. reda ni nobeno pridobitno podjetje, ampak je ustanova ljubezni do bližnjega, ki ne išče nobenega lastnega dobička, ampak želi pomagati vsem tistim, ki bi drugače v letih starosti in onemoglosti morali stradati in trpeti vsakovrstno pomanjkanje.

2. Stara sem 45 let, v Cvetju sem pa brala, da boste po 65 letu vsakomur izplačali pokojnino, potem takem bi plačevala 20 let. Koliko bi morala plačevati mesečno, če hočem po dvajsetih letih dobivati 500 dinarjev mesečne pokojnine?

Pravilno ste brala v Cvetju, da imamo namen polagoma privesti Zavarovalni odsek tako daleč, da bo vsak član dobival pokojnino po dovršenem 65 letu življenja, ker je to že človeška doba, ko običajno človek ne more več s polno močjo izvrševati svojega poklica. Vendar to za zdaj ne velja. Prvo leto obstoja Zavarovalnega odseka nismo postavili nobene starostne meje za sprejem v zavarovalni odsek, ker smo hoteli tudi starejšim udom III. reda dati priliko, da se zavarujejo. Niti deset se jih ni oglasilo s starostjo nad 60 let, vsi drugi so bili mlajši. Zato smo letos postavili načelo, da ne sprejmemo v odsek nikogar, ki bi bil star nad 60 let. Seveda se jih je precej oglasilo, češ naj jih sprejmemo, čeprav so stari že nad 60 let, pa smo vse odklonili. Če v enem letu niso mogli priti do spoznanja, da bi bilo dobro dobivati na stara leta pokojnino, jim pač

ni bilo mogoče pomagati. Prihodnje leto n. pr. bomo bržkone postavili načelo, da ne bo sprejet v odsek nihče, kdor je prekoračil 55 leto starosti in tako bo šlo naprej, dokler ne bomo prišli tako daleč, da bo vsak član po dovršenem 65 letu lahko dobival pokojnino, četudi bo drugače popolnoma čvrst in zdrav. Ostalo pa bo seveda načelo, da ima vsak član pravico do pokojnine, kdor vsled starosti ali onemoglosti ne more več izvrševati svoje službe, četudi še ne bo star 65 let. Le pri sprejemu se bomo ozirali na starost. Zato vsem tistim, ki so že prekoračili 40 leto življenja odkritosrčno svetujemo, naj se kmalu vpišejo, da ne bo tudi zanje prepozno, kajti na stara leta jim bo zelo žal, da tega niso storili.

Ako bi torej hotela po dvajsetih letih dobivati pokojnino okoli 500 dinarjev mesečno, bi morala plačevati mesečno 80 Din in bi potem dobivala 532 Din mesečno. Ako bi hotela dobivati po desetih letih 500 Din mesečno, bi morala plačevati mesečno 100 Din in plačati za pet let nazaj.

Ako bi hotela dobivati po dvajsetih letih 400 Din pokojnine mesečno, bi morala plačevati Din 60 na mesec. Ako bi hotela dobivati po desetih letih 400 Din mesečno, bi morala plačevati mesečno Din 100 in plačati za 3 leta nazaj.

Za nazaj se lahko plača kadar se hoče, po enem, ali dveh ali 10 letih, seveda pa preje predno se nastopi pokojnina.

Če komu ni kako vprašanje jasno, se lahko brez skrbi obrne pisмено ali ustmeno na zavarovalni odsek III. reda v Ljubljani.

Nove knjige.

Brata Grimm — Alojzij Bolhar, *Pravljice*. Ljubljana 1932. Založila Jugoslovanska tiskarna. Cena Din 45.—.

Bratom Grimm po imenu morda res marsikdo ne pozna več, toda njune pravljice žive še prav tako, kakor pred pol stoletja gotovo po vsem kulturnem svetu. Z njuno Pepelko, Snegulčico, jokajo in se smejejo otroci po palačah, po revnih delavskih stanovanjih in po odkritih gorskih vasicah. Če so bili kedaj otroci kake knjige od vsega srca veseli, tedaj bodo nedvomno te. Prav tako jih bo z najplemenitejšim užitkom prebral vsak odrasli ter ob tem vsaj za nekaj ur zopet zaživel presrečno otroško dobo.

Franz Werfel, *Mladostna krivda*. Roman. Ljubljana 1932. Založila Jugoslovanska tiskarna. Cena vez. Din 50.—, broš. Din 40.—.

Deželni sodni svetnik Dr. E. Sebastijan nam v tem romanu podaja samoizpoved iz svojih zadnjih gimnazijskih let. Povprečno nadarjeni, a prezgodaj dozoreli in razbrzdani sin visokega uradnika je okužil vrsto svojih šolskih drugov, zlasti pa popolnoma uničil najboljšega in najnadarjenejšega Adlerja. Po 25 letih se mu sedaj ob priliki nekega zasliševanja, kot preiskovalnemu sodniku, javi pred očmi ta mladostna krivda v vsej svoji široki razpredenosti vzrokov in posledic ter jo začuti v svoji duši v vsej strahoti. Delo bo zato gotovo zbudilo tudi pri nas zasluženo pozornost in našlo mnogo hvaležnih bravev. Kakor vsi doseđani zvezki te lepe zbirke, je tudi ta opremljen prav vzorno ter služi lahko za zgled drugim založbam.